

ת"פ 9194/06/15 - מדינת ישראל נגד נור אלדין מחאגנה

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 9194-06-15 מדינת ישראל נ' מחאגנה
תיק חיצוני: 4229/14

בפני
מאשימה
נגד
נאשמים
החלטה
כבוד השופט משה גינות
מדינת ישראל
נור אלדין מחאגנה

1. בפני בקשת המאשימה להעיד במסגרת התיק הפלילי שבנדון, שתי עדות המתגוררות מחוץ לגבולות ישראל, באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה, בקשה הנסמכת על הוראות תקנה 15 לתקנות עזרה משפטית בין מדינות התשנ"ט-1999 (להלן: "**התקנה**").

2. המאשימה הגישה בקשה זו ובגדרה ביקשה להעיד את שתי עדות התביעה האחרונות המנויות ברשימת עדי התביעה: עדת תביעה מס' 5 ד"ר דיאנה קנסובה ועדת תביעה מס' 6 ד"ר מרסלה ורסובה, עדויות אשר תשמענה באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה מכח סעיף 47 לחוק העזרה המשפטית בין מדינות התשנ"ח-1998 (להלן: "**החוק**") ותקנה 15 לתקנות עזרה משפטית בין מדינות.

3. בנמקה את בקשתה, טענה ב"כ המאשימה כי עדת התביעה מס' 5 משמשת כפרנטית באוניברסיטה בה למד הנאשם, בעיר ניטרה שבסלובקיה והיא העידה על הקשר בין האוניברסיטה לנאשם ולעד גבריאל קובץ.

עדת תביעה מסג' 6 ד"ר מרסלה ורסובה, הינה מיופת כוח מטעם האוניברסיטה בה למד הנאשם בעיר ניטרה שבסלובקיה. עדה זו משמשת כפרוייקטור ללימודי המשך, סגנית הרקטור ואחראית על בירור הקשור להענקת תעודות דוקטורט, לגבי אזרחים ישראלים. העדה מסרה עדות בעניין לימודיו של הנאשם באוניברסיטה ובין היתר מועדי תחילה וסיום הלימודים, וכן מכתב הנוגע למועד תחילת הלימודים של הנאשם באוניברסיטה, שנטען כי הוא מזויף ועל כן עדותה חיונית.

4. עוד נטען בבקשה כי סעיף 47 לחוק "**גביית ראיות מטעם מדינת ישראל**", מתנה פניה אל מדינה זרה לשם תיאום גביית העדות בחו"ל, לרבות באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה בינלאומית, ברשות בית המשפט.

בדרך זו המתבקשת, אין כל מניעה לקיים דיון בו יעידו העדות ויחקרו נגדית, לרבות על ידי הצגת

מסמכים, כאשר בית המשפט וכל הנוכחים באולם צופים בעדות.

לפיכך, נתבקשתי לקבל את הבקשה ולהתיר למאשימה לפנות לרשות המוסמכת בסלובקיה, על מנת לקיים הליך של גביית עדות באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה.

5. ב"כ הנאשם, גב' תמר אולמן, הגיבה לבקשה.

לטענתה, דינה של הבקשה להידחות ונתבקשתי להורות על העדתן של העדות בפני, באופן בלתי אמצעי.

בתגובתה ציינה עו"ד אולמן, ששתי עדות אלה הינן בבחינת העדים האחרונים אשר אמורים להעיד במסגרת פרשת התביעה. לדבריה מעיון בבקשה אשר הוגשה מטעם המאשימה **נשמט המקור הנורמטיבי** לבקשה המצוי בהוראות סעיף 14 לפקודת הראיות (נוסח חדש) תשל"א-1971 (להלן: "**הפקודה**").

לדבריה, בהתאם להוראות סעיף 14 לפקודה, קיימים שני תנאים מצטברים ובהתקיימם רשאי בית המשפט להורות על קבלת אימרה של עד שניתנה מחוץ לכותלי בית המשפט:

א. בית המשפט שוכנע שישנה סיבה מספקת להימנע מעדות פרונטלית של העד;

ב. מתן הזדמנות לב"כ הנאשם לחקור את העד בחקירה נגדית.

לדבריה, בית המשפט יטה להיעתר לבקשות מעין אלה כאשר מדובר בעדים אשר יש קושי לאתרם או לחייבם להגיע ולהעיד בפני בית המשפט. לא כך בנסיבות המקרה דנן, שעה שהמדובר בעדות אשר הינן נציגות האוניברסיטה ולא נטען כי קיימת בעיה כלשהי באיתורן ואין טענה ולפיה אין משתפות פעולה עם רשויות האכיפה בארץ.

לטענתה, מן הבקשה אשר הוגשה על ידי המאשימה עולה כי המבקשת מבקשת להסתפק בהעדת העדות מחוץ לגבולות ישראל באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה **משיקולים כלכליים בלבד**.

לטענתה אין בשיקולים הכלכליים לבדם כדי להוות סיבה מספקת כנדרש בחוק ולמעשה אין כל מניעה מצד המבקשת להעיד את עדות התביעה.

לדבריה, אין צורך להכביר במילים על כוחה וחיוניותה של החקירה הנגדית בהגנה על נאשמים בפלילים. העדת עדים באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה בשפה זרה אשר אינה ידועה לצדדים, כשטיב התקשורת יתברר רק בשלב העדות, עשויים לעקר את החקירה מתוכן.

עוד טענה הסנגורית כי בעדותן של עדות התביעה יש כדי לאשש את גירסתו של הנאשם, כפי שנמסרה בחקירותיו במשטרה.

כן טענה כי בקשה מעין זו נדונה בבית המשפט לא אחת, אולם הנסיבות בתיקים אשר נדונו אין דומות לנסיבות המקרה שבפנינו שעה שמדובר בעדות אשר אין להן מניעה מלהעיד, אלא שהמדינה בוחרת שלא להשקיע את המשאבים הדרושים בהבאתן לישראל.

בנוסף נטען כי לנאשם זכות להליך הוגן גם במקרים בהם ההליך יקר עבור המדינה אשר לא היססה להקצות משאבים לתפיסתו ולהבאתו של הנאשם. בנוסף הפנתה ב"כ הנאשם להחלטה דומה בת.פ. 47474-01-14 מ"י נ' אליקים אלצ'ק ואח', בו דחה בית המשפט את בקשת המאשימה.

6. ראוי לציין כי בת.פ. 430345/02 מדינת ישראל נ' אהרון גומדי רחמים, דן בית המשפט המחוזי בת"א בסוגייה דומה, ולבסוף החליט להיעתר לבקשת המאשימה להעיד שני עדי תביעה עיקריים באמצעות מערכת טלוויזיה סגורה, לאחר שהגיע למסקנה כי המדובר בעדים מרכזיים במשפט שהתנהל ועדותם באמצעות "וידאו-קונפרנס" הינה האפשרות היחידה להציג את עדותם בפני בית המשפט בישראל.

עוד נקבע בהחלטה זו כי על אף חסרונותיו הרבים של אמצעי זה, מסתמן כי אין דרך יעילה אחרת להעדת השניים;

ועל אף הבעייתיות הטמונה בהעדרו של פיקוח שיפוטי זר על ההליך, אין באפשרותו של בית המשפט הישראלי לשנות את הנהלים האמריקאיים.

7. עוד ראוי לציין את פסק-דינה של כב' השופט מ. נאור ברע"א 3810/06 בו הציבה שלושה תנאים המצדיקים גביית עדות שלא בישראל, בין יתר השיקולים שעל בית המשפט לשקול הינם כי קיימת סיבה טובה המונעת את בואם של העדים מחו"ל.

8. עוד ראוי לציין את החלטתה של כב' השופטת מיכל ברנט בת.פ. 47474-01-14, שם דחתה כב' השופטת את בקשת המאשימה להעיד את נציגי משטרת אקדוד, לאחר שפסקה כי לא ניתן לומר שהעדים הצהירו שאין בכוונתם להגיע לישראל.

9. עוד ראיתי לציין, כי הסנגורית תחפוץ במסגרת החקירה להציג לעדות מסמכים רבים כדי לאשש את טענותיה כנגד ההאשמות, ואין ספק שאם תחקרנה העדות על דרך של היוועדות חזותית, לא תתאפשר חקירה אפקטיבית של הסנגורית.

10. סוף דבר, לאחר ששקלתי מכלול השיקולים, החלטתי לדחות את הבקשה.

11. על ב"כ המאשימה להודיעני מועד לקביעת דיון בתיק.

המזכירות תשלח העתק מההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ' כסלו תשע"ט, 28 נובמבר 2018, בהעדר
הצדדים.